

עברית שפה קלה

טיפים ועצות לעבודה עם תלמידים

בנושא קריאה ושגיאות כתיב

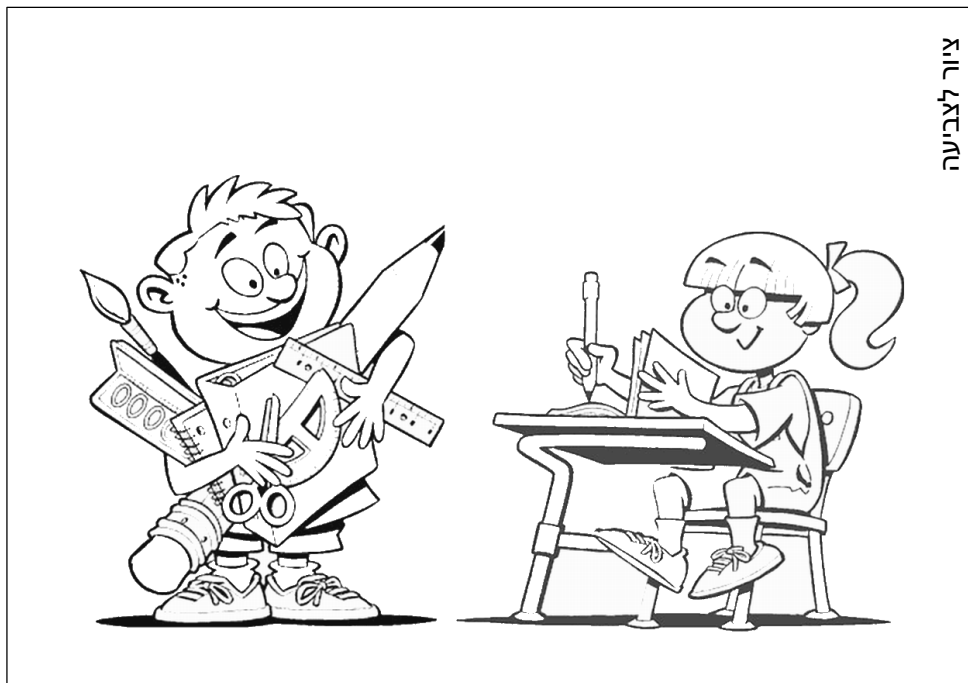
אספה, ליקטה וערכה : איזה סורוקין

ראש צוות ומתנדבת בנס ציונה

שגיאות כתיב

"שגיאות הכתיב הן נפוצות
הן אפשרות מאד מפתיעה ואולי הן מרגילות,
אך אם נלמד את הכללים,
יהיה לנו קל ונעים
אכתוב נכון את המילים."

(מגיט פרנקל)

ציור לצביעה

טיפ מס' 1

הבנת הנקרא – מילות מפתח

מהי מילת מפתח?

מילת מפתח היא מילה מרכזית בקטע. היא המילה החשובה ביותר בקטע להלן הצעה לעבודה עם התלמיד/ה עם קטע קריאה.

* סמן/י את הפסקאות בקטע,

* זהה /י את מילות המפתח בכל פיסקה,

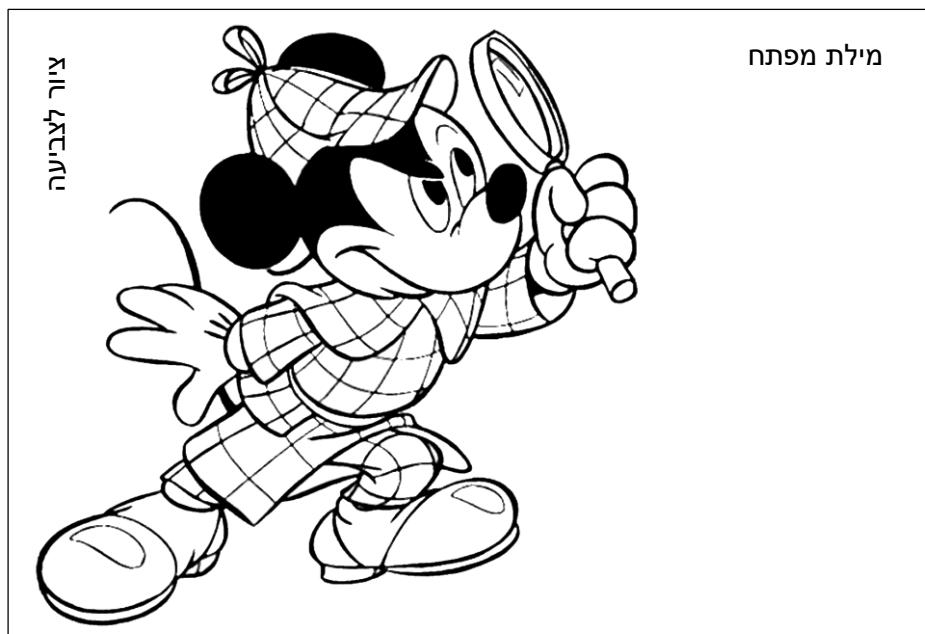
* הדגש/י או סמן/י את מילת המפתח בכל פיסקה.

(כך החומר יצוף בראש ללא מאמץ.)

* חשוב מה אומרת, /מזכירה לך מילת המפתח?

* מה מתקשר אליה?

* סמן/י את המשפט העיקרי, כתוב/י אותו בלשונך.

טיפ מס' 2

בדיקת עבודה

בהדיקת עבודה כתיבה של ילדים

מומלץ שלא לתקן את שגיאות הכתיבה בעבודה, אלא להתמקד בשגיאה אחת או שתיים, על מנת לא לדכא את התלמיד ולרפות את ידיו מכתיבה עצמית. את השגיאה יש לתקן ביחד עם התלמיד, לכתוב אותה נכון, לכתוב דוגמה עם אותה מילה במשפט אחר.

טיפ מס' 3

הבנת הנקרא

בקריאת סיפור, יש ליצור עניין מתוך שם הסיפור (להיצלר עם התמונה, אם יש כזאת) – זאת על מנת להכניס את התלמיד לתוכן הסיפור, שתוך כדי קריאה יפציל חשיבה, שמקלה על ההבנה. על מנת לעזור לתלמיד, להבין את הנקרא, ולהקל על רצף הקריאה, יש ליצור עניין וזכוייה לפני כל פסקה.

טיפ מס' 4

תשובות לשאלות

בתשובות לשאלות אינפורמטיות, יש לסמן את התשובה בטקסט, להשתמש במילות השאלה כפתיח לתשובה ולא להצטיק את התשובה מהטקסט.

דוגמאות למילות קישור בין מילות השאלה לתשובה:

כי, אני חושב ש, לדעתי, אני סבור ש, מפני ש, וכד'

בתשובות לשאלות הבנה, הסקת מסקנות, יש לשוחח עם הילד בתום הקריאה, על הלכות, המסר וכדומה על מנת לסייע לו בהבנת הסיפור, דבר שיקל עליו בתשובה.

טיפ מס' 5

כתיבה ללא שגיאות

מילים **רטובות** הקשורת למים נכתבות **באות ט**

מטר, **ממטרה**, **מטריה**, **ממטרים**

טיפה, **טיפות**, **מטפטף**, **טפטוף**, **טפטפת**, **נטפו**

שט, **שייט**, **שיוט**, **שיטפון**, **שייטת**, **משוט**

מטף, **רטוב**, **אמבטיה**, **שטיפה**, **טחב**, **טל**,

טביעה, **טובע**, **מטלית**, **סמרטוט**, **ממחטה**,

טבילה, **מטבל**, **מסחטה**, **פטריה**

ציור לצביעה

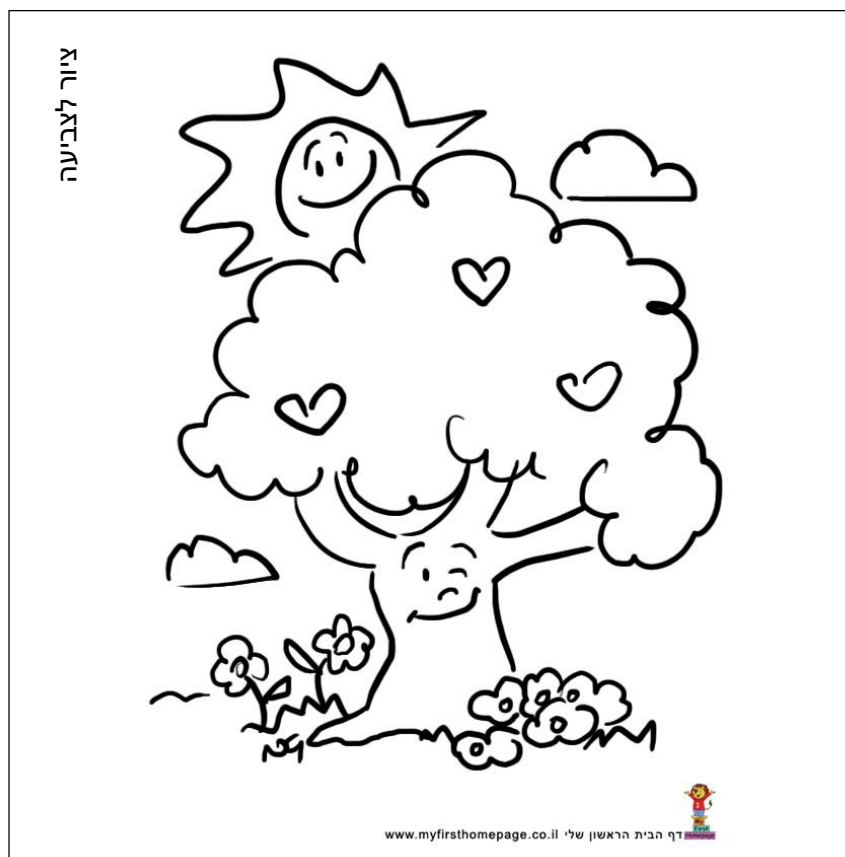
דוד גנדיה לוחמניץ Paintpages.co.il

טיפ מס' 6

מילים צומחות-הקשורות בצומח נכתבות באות **ע**.

עץ, ענף, גבעול, עלה, עלעל, גזע, עלווה, זרע
פקעת, פקע

נטע, נטיעות, נטעתי, נטענו, נטעתם, מטע
עשב, יער, עציץ, ערוגה, מעדר, קרקע
גדע, עקר, עקירה, בקע

טיפ מס' 7

כיצד להימנע משגיאות כתיב

כ - מילים של **שייכות** נכתבות באות **כ**, **ך**

שלי, שלך, שלו, שלנו, שלכם, שלהם.

שייך, שייכת, שייכים, שייכות.

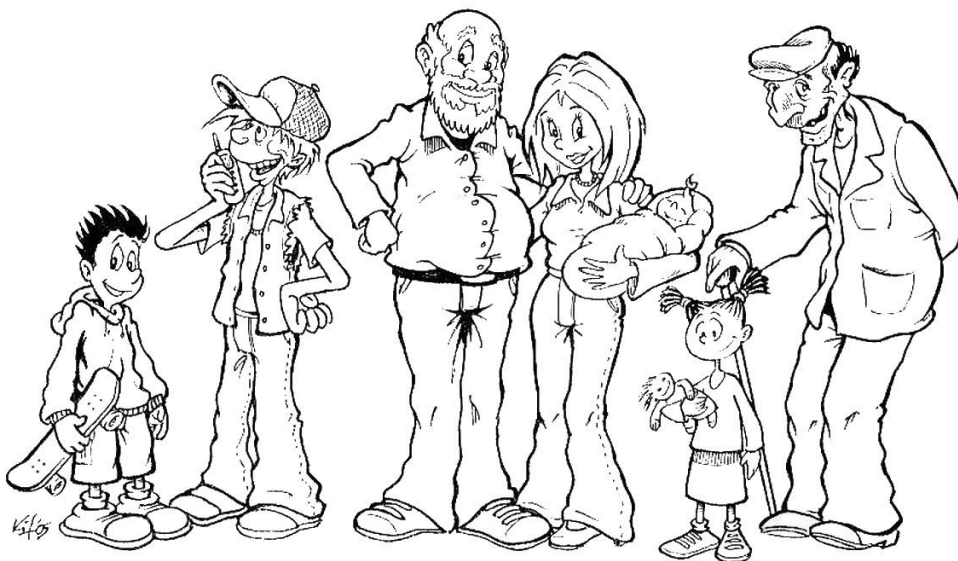
לדוגמה: אמך, חברך, מחברתך

א – מילים הקשורות ל**משפחה** נכתבות באות **א**

אמא, אבא, אח, אחות, סבא, סבתא, אחיין,

אחיינית

ציור לצביעה

טיפ מס' 8

אחרי האות צ' תמיד תבוא האות ט.

צדק – מצטדק, מצטדקת, מצטדקים, מצטדקות,

הצטדק, הצטדקה, הצטדקנו, הצטדקו

צינון – מצטנן, מצטננת, מצטננים, מצטננות

הצטנן, הצטננה, הצטננו, הצטננתם,

הצטננות.

צילום – מצטלם, מצטלמת, מצטלמים,

מצטלמות, הצטלם, הצטלמה, הצטלמנו,

הצטלמתם, הצטלמו

צער – מצטער, מצטערת, מצטערים, מצטערות

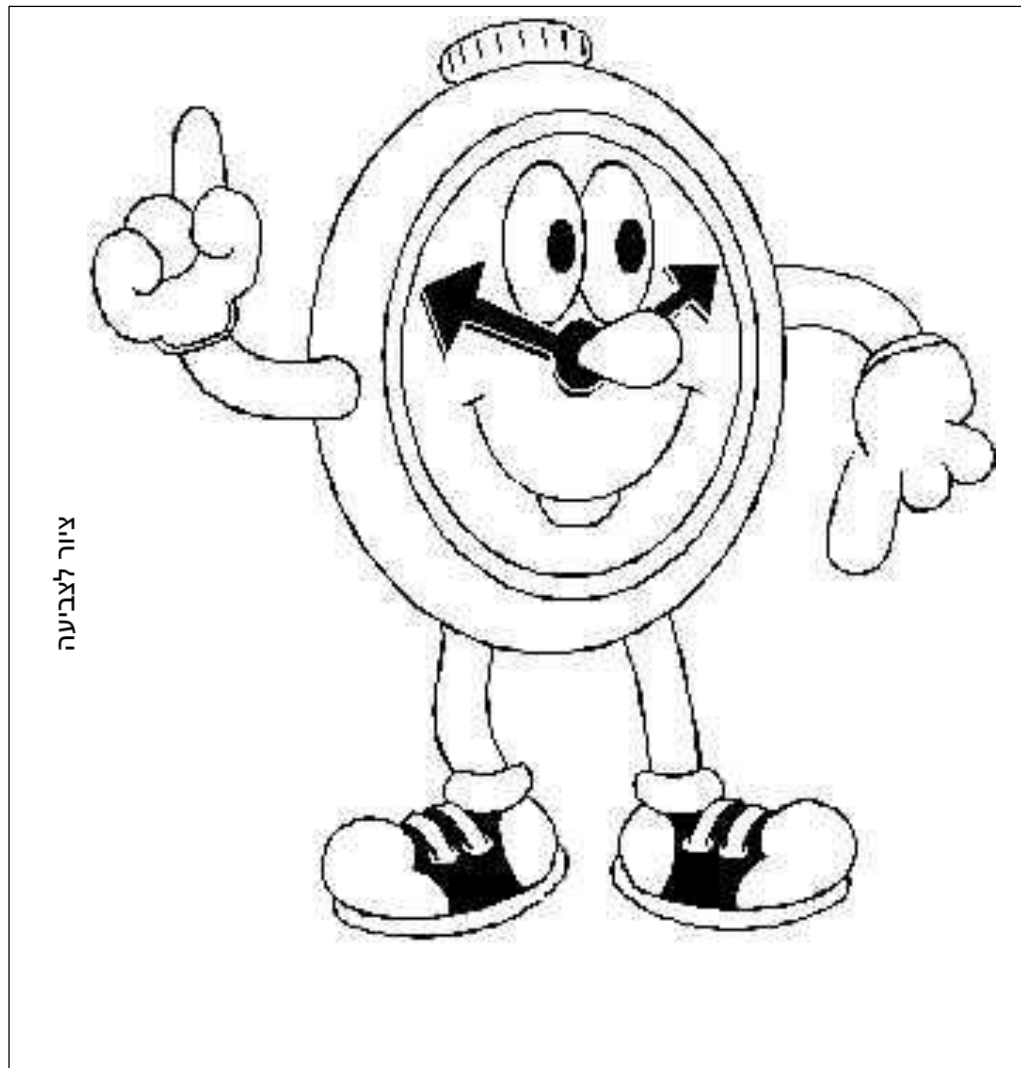
הצטער, הצטערה, הצטערנו, הצטערתם,

הצטערו.

טיפ מס' 9

ע – מילים הקשורות בזמן נכתבות באות ע'

רגע, שעה, שבוע, ערב, מועד, עונה, עתיק, עכשיו, לעולם, עידן, עתיד, לעד, עיתוי, שעון.

טיפ מס' 10

ע – מילים עגולות נכתבות באות **ע'**.
עיגול, **מעגל**, **טבעת**, **עגיל**, **עגלה**.

טיפ מס' 11

ע – מילים זעירות נכתבות באות **ע'**.
פעוט, **צעיר**, **עולל**, **זעיר**, **זערורי**.

טיפ מס' 12

ה – מילים נוצצות נכתבות באות **ה'**.
צהוב, **זהב**, **שלהבת**, **הבהוב**, **יהלום**.

טיפ מס' 13

ש – מילים של שמחה נכתבות באות **ש'**.
שמחה, **ששון**, **שמחות**, **שישו** ו**שמחו**.

טיפ מס' 14

פתח גנובה

יש מילים שבסוף שומעים **אח**, אבל נכתבות ב **ח**
עם פתח

כמו: **רוח**, **תפוח**, **אורח**, **לוח**, **מלוח**

טיפ מס' 15

אל = לא

בעלות אותה משמעות נכתבות באות א'
לא ולו, נשמעות אותו דבר, **לא – מילת שלילה**,
לו – חבר שלו.

אם, עם: עם פרושה ביחד, **אם מילת תנאי**.
אל, על: נשמעות דומות, **אל = לא** - על ב - ע,
פרושה למעלה,
כמו בשיר: ידיים למעלה, על הראש.

טיפ מס' 16

מילים בגוף ראשון/שלישי

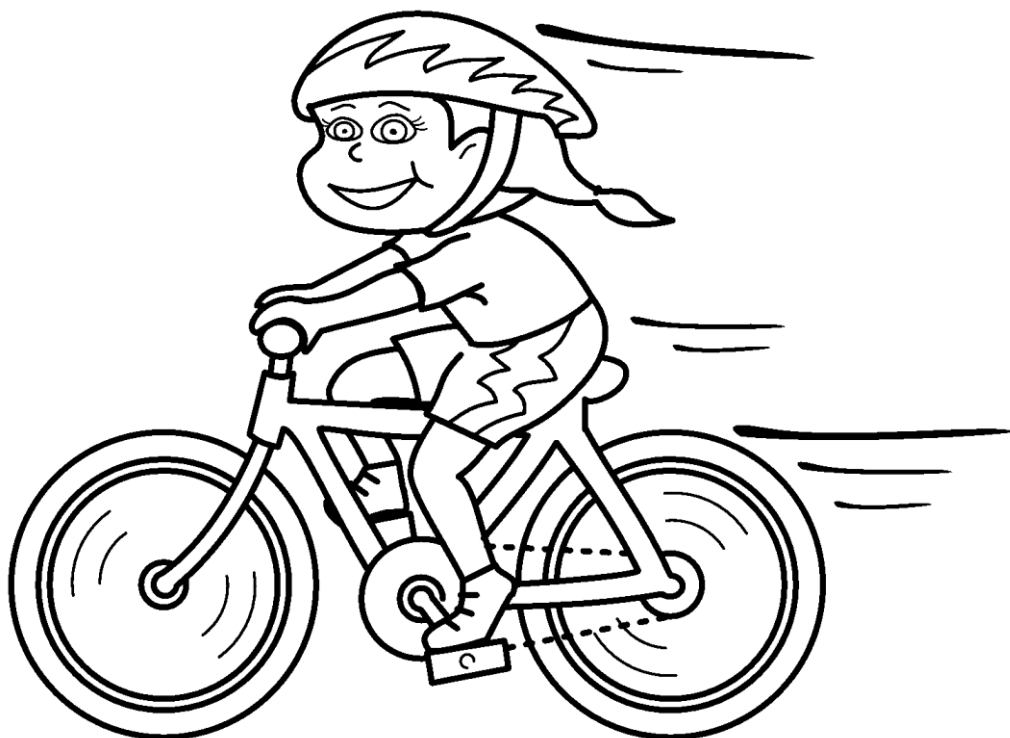
מילים בעתיד גוף ראשון נכתבות באות **א**:

ארוץ, **א**למד, **א**לך

מילים בעתיד גוף שלישי נכתבות באות **י**:

יקרא, **י**כתוב, **י**לך

ציור לצביעה

ארכב

טיפ מס' 17

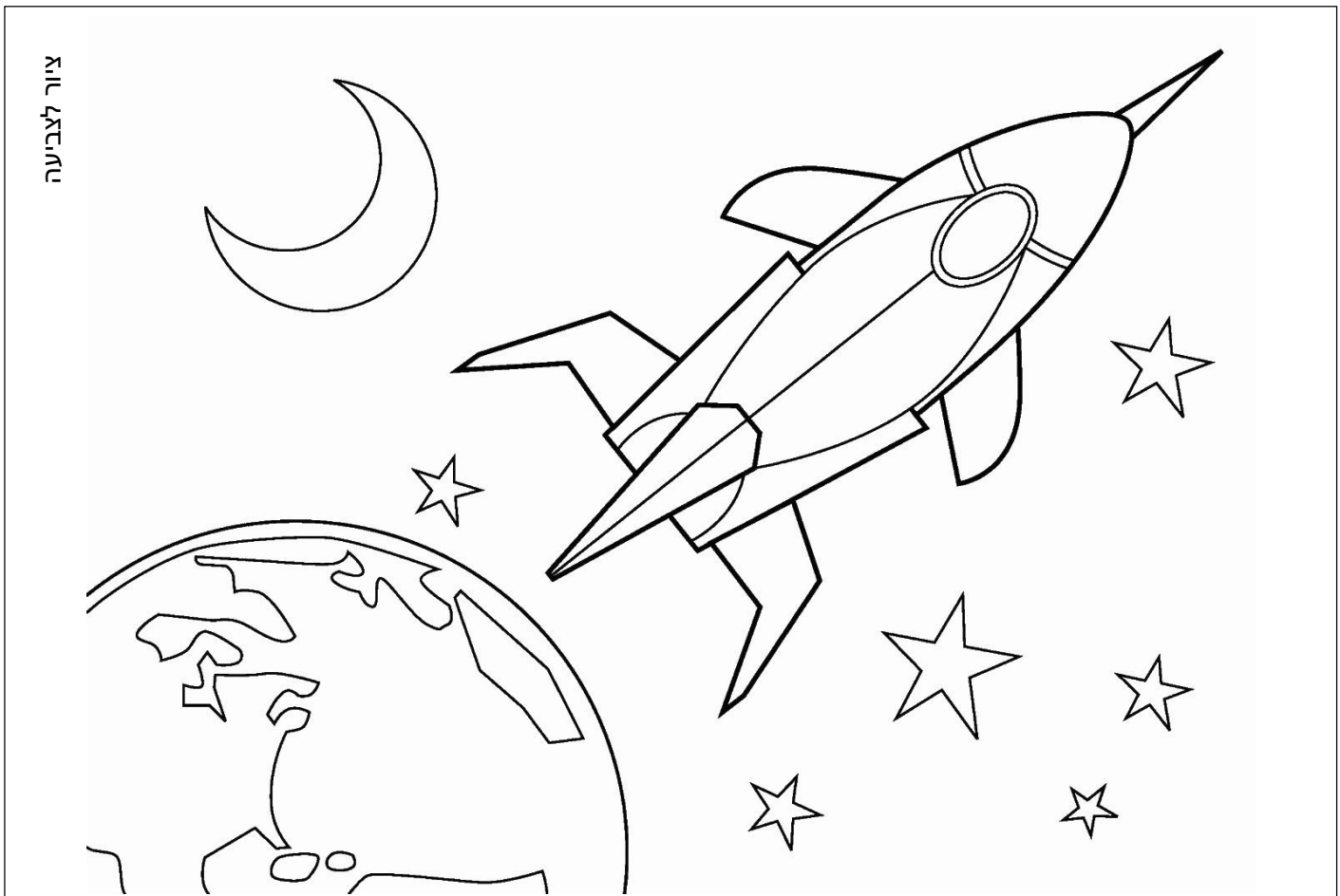
ל - א

יש האמלאים בין האותיות ל' וא'
בכתב

יש לדמה אותן ליכח

ל, כשהיכח לוכח (בתחילת חודש),

א, כשהיכח אורח (בסוף חודש)

צויר לצביעה

ממני אליכם....

אקט טיפים זה בא להקל
על עבודתכם עם התלמידים.
בעת הצורך השתמשו בא פעם בטיפ אחד.
ואם התלמידים צעירים, יש לבחור עד 4-5 מילים
מהקבוצה.
כי אם מעמיסים יותר מדי לא זכרים.
ושיהיה בהצלחה - איזה

משחק רבעיות (יש לגזור את הקלפים)

<u>א' - מילים</u> <u>הקשורות</u> <u>בבני אדם</u> איש אדם אנחנו אחיין	<u>א' - מילים</u> <u>הקשורות</u> <u>בבני אדם</u> איש אדם אנחנו אחיין	<u>א' - מילים</u> <u>הקשורות</u> <u>בבני אדם</u> איש אדם אנחנו אחיין	<u>א' - מילים</u> <u>הקשורות</u> <u>בבני אדם</u> איש אדם אנחנו אחיין
<u>ה - מילים</u> <u>נוצצות</u> צהוב זהב שלהבת הבהוב יהלום	<u>ה - מילים</u> <u>נוצצות</u> צהוב זהב שלהבת הבהוב יהלום	<u>ה - מילים</u> <u>נוצצות</u> צהוב זהב שלהבת הבהוב יהלום	<u>ה - מילים</u> <u>נוצצות</u> צהוב זהב שלהבת הבהוב יהלום
<u>ט - מילים</u> <u>רטובות</u> מטר ממטרה מטריה טיפה מטפטף	<u>ט - מילים</u> <u>רטובות</u> מטר ממטרה מטריה טיפה מטפטף	<u>ט - מילים</u> <u>רטובות</u> מטר ממטרה מטריה טיפה מטפטף	<u>ט - מילים</u> <u>רטובות</u> מטר ממטרה מטריה טיפה מטפטף

ע – מילים
זעירות

פּעוּט
צַעִיר
עוֹלָל
זַעִיר
זַעֲרוּרִי

ע – מילים
זעירות

פּעוּט
צַעִיר
עוֹלָל
זַעִיר
זַעֲרוּרִי

ע – מילים
זעירות

פּעוּט
צַעִיר
עוֹלָל
זַעִיר
זַעֲרוּרִי

ע – מילים
זעירות

פּעוּט
צַעִיר
עוֹלָל
זַעִיר
זַעֲרוּרִי

ח – פתח גנובה

רוּחַ
תּפּוּחַ
אוּרַחַ
לוּחַ
מּלוּחַ

ח – פתח גנובה

רוּחַ
תּפּוּחַ
אוּרַחַ
לוּחַ
מּלוּחַ

ח – פתח גנובה

רוּחַ
תּפּוּחַ
אוּרַחַ
לוּחַ
מּלוּחַ

ח – פתח גנובה

רוּחַ
תּפּוּחַ
אוּרַחַ
לוּחַ
מּלוּחַ

ש – מילים
של שמחה

שִׂמְחָה
שִׂשׁוֹן
שִׂמְחוֹת
שִׂישׁוֹ
וּשְׂמִחוֹ

ש – מילים
של שמחה

שִׂמְחָה
שִׂשׁוֹן
שִׂמְחוֹת
שִׂישׁוֹ
וּשְׂמִחוֹ

ש – מילים
של שמחה

שִׂמְחָה
שִׂשׁוֹן
שִׂמְחוֹת
שִׂישׁוֹ
וּשְׂמִחוֹ

ש – מילים
של שמחה

שִׂמְחָה
שִׂשׁוֹן
שִׂמְחוֹת
שִׂישׁוֹ
וּשְׂמִחוֹ

ע - מילים
הקשורות
בצומח

עץ
 ענף
 גבעול
 עלה
 גזע

ע - מילים
הקשורות
בצומח

עץ
 ענף
 גבעול
 עלה
 גזע

ע - מילים
הקשורות
בצומח

עץ
 ענף
 גבעול
 עלה
 גזע

ע - מילים
הקשורות
בצומח

עץ
 ענף
 גבעול
 עלה
 גזע

כ - מילים
של שייכות

שלך
 שלכם
 שיין
 שייכת
 שייכים

כ - מילים
של שייכות

שלך
 שלכם
 שיין
 שייכת
 שייכים

כ - מילים
של שייכות

שלך
 שלכם
 שיין
 שייכת
 שייכים

כ - מילים
של שייכות

שלך
 שלכם
 שיין
 שייכת
 שייכים

ע - מילים
עגולות

עיגול
 מעגל
 טבעת
 עגיל
 עגלה

ע - מילים
עגולות

עיגול
 מעגל
 טבעת
 עגיל
 עגלה

ע - מילים
עגולות

עיגול
 מעגל
 טבעת
 עגיל
 עגלה

ע - מילים
עגולות

עיגול
 מעגל
 טבעת
 עגיל
 עגלה